

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્યો

વિરુદ્ધ

ભૂતપૂર્વ કોન્સ્ટેબલ રામ કરણ

(સિવિલ અપીલ નંબર: ૬૭૨૩/૨૦૨૧)

૧૧/૧૧/૨૦૨૧

[અજય રસ્તોગી અને અભય એસ. ઓકા, ન્યાયમૂર્તિઓ]

સેવા કાયદો:વિભાગીય તપાસ-સજાની માત્રા-ન્યાયિક સમીક્ષા-હકીકતો પર, સીઆરપીએફના કોન્સ્ટેબલ સામેના આરોપો કે તેણે ડૉક્ટર-ફરિયાદીને ધમકી આપી હતી, દુર્વ્યવહાર કર્યો હતો અને તેને ઈજા પહોંચાડી હતી અને તેની સામે તેની પત્ની પર જાતીય સતામણીના ખોટા આક્ષેપો કર્યા હતા-કોન્સ્ટેબલ સામે શિસ્ત તપાસ-અપીલ/પુનરાવર્તન અધિકારી દ્વારા પુષ્ટિ કરાયેલ સેવામાંથી દૂર કરવાના દંડની લાદણી-જો કે, ઉચ્ચ અદાલતે કોન્સ્ટેબલને બપોરે ૧ વાગ્યાથી લઈને બપોરે ૧ વાગ્યા સુધી ક્વાર્ટર ગાર્ડ જેલમાં કેદ કરીને સેવામાંથી દૂર

કરવાના દંડને બદલી નાખ્યો-અપીલ પર નિર્ણય લેવાયો:તે શિસ્ત સત્તા અથવા અપીલમાં અપીલ સત્તા હતી, જે ગુનેગાર કર્મચારીને આપવામાં આવતી સજાનું સ્વરૂપ નક્કી કરે છે-આવા કર્મચારી દ્વારા કરવામાં આવેલા ગેરવર્તણૂકની ગંભીરતાને ધ્યાનમાં રાખીને, અદાલતો માટે શિસ્ત સત્તાના કાર્યને ધારણ કરવા અને છીનવી લેવા માટે ખુલ્લું નથી-એવા કિસ્સાઓમાં પણ કે જ્યાં શિસ્ત સત્તા દ્વારા લાદવામાં આવેલી સજા અદાલતની અંતરાત્મા માટે આઘાતજનક હોવાનું જણાય છે, સામાન્ય રીતે શિસ્ત સત્તા અથવા અપીલ સત્તાધિકારને દંડ લાદવાના પ્રશ્ન પર પુનર્વિચાર કરવા માટે નિર્દેશ આપવો જોઈએ-સજાના પ્રમાણ પર ન્યાયિક સમીક્ષાનો અવકાશ ત્યારે જ ઉપલબ્ધ થાય છે જ્યારે દંડ લાદવામાં આવે. અદાલતો જે ગેરવર્તણૂકની પ્રકૃતિ સામે આઘાતજનક રીતે અસંગત લાગે છે-આવા કિસ્સામાં પણ, દંડના આદેશને રદ કર્યા પછી, નિર્ણય લેવા માટે શિસ્ત/અપીલ અધિકારી પર છોડી દેવું જોઈએ અને સજાની માત્રા નિર્ધારિત કરીને તેના નિર્ણયને બદલવો તે અદાલત પર નથી-જો કે, તે માત્ર દુર્લભ અને અપવાદરૂપ કિસ્સાઓમાં જ છે જ્યાં અદાલત સજાના સ્થાને સજાની માત્રા અંગે પોતાનો મત બદલી શકે છે, તે પણ નક્કર કારણો આપ્યા પછી-ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલી દખલગીરી દંડના નિષ્કર્ષને રેકૉર્ડ કરતી વખતે બેફામ રીતે કરવામાં આવે છે. પ્રતિવાદી દ્વારા કરવામાં આવેલા ગેરવર્તણૂકની ગંભીરતાને ધ્યાનમાં લીધા વિના અપ્રમાણસર જે અક્ષમ્ય છે અને કાયદામાં ટકાઉ નથી-ઉચ્ચ અદાલતે ૧૯૪૯ અધિનિયમની યોજનાની અવગણના કરી, આમ, સજાને બદલવામાં ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલી દખલગીરી બિનટકાઉ છે અને

તેને બાજુ પર મૂકી દેવામાં આવી છે-સેન્ટ્રલ રિઝર્વ ફોર્સ પોલીસ એક્ટ, ૧૯૪૯-કલમ ૯, ૧૦, ૧૧-સેન્ટ્રલ રિઝર્વ ફોર્સ પોલીસ રૂલ્સ ૧૯૫૫-નિયમ ૨૭.

સેવામાંથી દૂર કરવું અને બરતરફ કરવું-વચ્ચેનો તફાવત-યોજાયો:બંને એક જ પાયા પર ઊભા છે અને બંને નોકરીદાતા/કર્મચારીના સંબંધને સમાપ્ત કરે છે- બંને વચ્ચે માત્ર એટલો જ તફાવત છે કે બરતરફીના કિસ્સામાં, તે કર્મચારીને ભવિષ્યમાં સરકારમાં નોકરી મેળવવા માટે પ્રતિબંધિત કરે છે, જ્યારે તેને દૂર કરવાના કિસ્સામાં, તેને ભવિષ્યની કોઈપણ નોકરીમાંથી ગેરલાયક ઠેરવવામાં આવતો નથી.

અપીલને મંજૂરી આપતા કોર્ટે

પકડી રાખો:૧.૧ સેન્ટ્રલ રિઝર્વ ફોર્સ પોલીસ એક્ટ, ૧૯૪૯ ની કલમ ૧૧ ની યોજના આદેશ આપે છે કે સક્ષમ અધિકારી, તે હેઠળ બનાવેલા નિયમોને આધિન, જો દળના સભ્ય તરીકેની તેમની ક્ષમતામાં ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત સાબિત થાય તો કોઈપણ એક અથવા વધુ સજાના બદલામાં, અથવા તેના બદલે, સસ્પેન્શન અથવા બરતરફ કરી શકે છે.કલમ ૧૧ (૧) માં દેખાતા 'સસ્પેન્શન અથવા બરતરફીના બદલામાં અથવા વધુમાં' શબ્દોનો ઉપયોગ સ્પષ્ટપણે સૂચવે છે કે તેમાં ઉલ્લેખિત સત્તાવાળાઓ દોષિત ઠરેલા દળના સભ્યને સસ્પેન્શન અથવા બરતરફીની સજા આપવાનો અધિકાર ધરાવે છે અને તેના

બદલે, કલમ (એ) થી (ઈ) માં ઉલ્લેખિત સજા પણ આપી શકાય છે.[પરિચ્છેદ ૧૫,૧૬]

૧.૨ વધુ ઘોર ગુનાઓ અથવા ઓછા ઘોર ગુનાઓ જો દળના સભ્ય દોષિત સાબિત થાય તો જેલની સજાની સજા સૂચવે છે.તે જ સમયે, કલમ ૧૧ સ્પષ્ટ અને અસંદિગ્ધ છે અને તે નાની સજાઓ સૂચવે છે જે સક્ષમ અધિકારી કાયદાની કલમ ૧૮૪૯ ની કલમ ૧૧ (૧) ની કલમ (એ) થી (ઈ) હેઠળ ઉલ્લેખિત દળના સભ્યને કોઈપણ એક અથવા વધુ સજાઓને સસ્પેન્ડ કરવા અથવા બરતરફ કરવા ઉપરાંત વિભાગીય તપાસમાં આપી શકે છે, પછી ભલે તે સભ્ય પર કાયદાની કલમ ૯ અથવા કલમ ૧૦ હેઠળ કોઈ ગુના માટે કાર્યવાહી કરવામાં ન આવી હોય. [ફક્ટો ૧૭]

૧.૩ સેવામાંથી દૂર કરવું અને બરતરફ કરવું એ એક જ આધાર પર છે અને બંને નોકરીદાતા/કર્મચારીના સંબંધને સમાપ્ત કરે છે.બંને વચ્ચેનો એકમાત્ર તફાવત એ છે કે બરતરફીના કિસ્સામાં, તે કર્મચારીને ભવિષ્યમાં સરકારમાં નોકરી મેળવવા માટે પ્રતિબંધિત કરે છે, જ્યારે તેને દૂર કરવાના કિસ્સામાં, તેને ભવિષ્યની કોઈપણ નોકરીમાંથી ગેરલાયક ઠેરવવામાં આવતો નથી.સેન્ટ્રલ રિઝર્વ ફોર્સ પોલીસ રૂલ્સ ૧૯૫૫ ની યોજનાના નિયમ ૨૭ સાથે જોડાયેલા સમજૂતીના આધારે, નિયમ બનાવનાર સત્તામંડળે સ્પષ્ટ કર્યું છે કે દળના સભ્યની બરતરફી તેને સરકારી સેવામાં ફરીથી નિયુક્ત થવા માટે પ્રતિબંધિત કરે છે, જ્યારે દળમાંથી આવા કોઈ સભ્યને દૂર કરવો એ સરકાર હેઠળની કોઈપણ

ભાવિ રોજગાર (સેન્ટ્રલ રિઝર્વ પોલીસ દળમાં રોજગાર સિવાય) માટે ગેરલાયક ઠેરવવામાં આવશે નહીં.[પરિચ્છેદ ૧૮]

૧.૪ તાત્કાલિક કેસમાં, નિયમો ૧૯૫૫ના નિયમ ૨૭ હેઠળ નિર્ધારિત પ્રક્રિયામાંથી પસાર થયા પછી તેમની સામે યોજાયેલી વિભાગીય તપાસમાં શિસ્ત અધિકારી દ્વારા તેમની સામે લગાવવામાં આવેલા આરોપો સાબિત થયા બાદ પ્રતિવાદીને સેવામાંથી દૂર કરવાના દંડ સાથે સજા કરવામાં આવી છે.સેવામાંથી દૂર કરવાની નાની સજાની આવી પ્રકૃતિ અધિનિયમ ૧૯૪૯ની કલમ ૧૧ હેઠળ આપવામાં આવેલી બરતરફી ઉપરાંત હોઈ શકે છે.કાયદાની કલમ ૧૯૪૯ની કલમ ૧૧ની તપાસ કરતી વખતે હાઈકોર્ટ દ્વારા સંપૂર્ણપણે અવગણના કરવામાં આવી છે કે શું દળના સભ્યને સેવામાંથી બરતરફ કરવાના બદલામાં અથવા વધુમાં બરતરફીની સજા આપવામાં આવી શકે છે કે કેમ, જો ગેરવર્તણૂક સાબિત થાય તો શિસ્તની તપાસ દરમિયાન અને વિવાદિત ચુકાદા હેઠળ હાઈકોર્ટ દ્વારા તેની પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી.[પરિચ્છેદ ૧૯,૨૦]

૧.૫ પ્રતિવાદી સામેના આક્ષેપોની પ્રકૃતિ ખરેખર ગંભીર છે કારણ કે પ્રતિવાદીએ માત્ર ડૉક્ટર-ફરિયાદીને જ ધમકી આપી નથી પરંતુ તેની સાથે દુર્વ્યવહાર કર્યો છે અને દુર્વ્યવહાર કર્યો છે અને તેને ઈજા પહોંચાડી છે અને તેની પત્ની પર જાતીય સતામણીના ખોટા આક્ષેપો કર્યા છે.પ્રતિવાદી દ્વારા એકવાર સ્ટેન્ડ સાબિત થયા પછી આચરવામાં આવેલ ગેરવર્તણૂકની આવી પ્રકૃતિ અક્ષમ્ય છે અને જો સત્તામંડળે તેને આદેશ દ્વારા સેવામાંથી દૂર કરવાના દંડ સાથે સજા કરવી યોગ્ય માન્યું હોય અને અપીલ/પુનરીક્ષણ અધિકારી દ્વારા અને ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા

વિવાદિત ચુકાદામાં પુષ્ટિ કરવામાં આવે તો તે સેવામાં જાળવી રાખવા માટે કોઈ સહાનુભૂતિ છોડતી નથી અને તે પણ સીઆરપીએફ જેવા શિસ્ત દળમાં.
[પરિચ્છેદ ૨૧]

૧.૬ કાયદાનો મૂળ સિદ્ધાંત એ છે કે તે શિસ્ત સત્તા અથવા અપીલમાં અપીલ સત્તા છે, જે ગુનેગાર કર્મચારીને આપવામાં આવતી સજાનું સ્વરૂપ નક્કી કરે છે.આવા કર્મચારી દ્વારા કરવામાં આવેલા ગેરવર્તણૂકની ગંભીરતાને ધ્યાનમાં રાખીને, અદાલતો માટે શિસ્તબદ્ધ સત્તાના કાર્યને ધારણ કરવા અને છીનવી લેવા માટે તે ખુલ્લું નથી.[પરિચ્છેદ ૨૨]

૧.૭ એવા કિસ્સાઓમાં પણ કે જ્યાં શિસ્ત અધિકારી દ્વારા લાદવામાં આવેલી સજા અદાલતની અંતરાત્મા માટે આઘાતજનક હોવાનું જણાય છે, સામાન્ય રીતે શિસ્ત અધિકારી અથવા અપીલ અધિકારીને દંડ લાદવાના પ્રશ્ન પર પુનર્વિચાર કરવાનો નિર્દેશ આપવો જોઈએ.સજાના પ્રમાણ પર ન્યાયિક સમીક્ષાનો અવકાશ ઉપલબ્ધ છે પરંતુ મર્યાદિત અવકાશ સાથે.જ્યારે લાદવામાં આવેલ દંડ ગેરવર્તણૂકની પ્રકૃતિ સાથે આઘાતજનક રીતે અપ્રમાણસર હોય ત્યારે જ અદાલતો તેની અવગણના કરશે.આવા કિસ્સામાં પણ, દંડના આદેશને રદ કર્યા પછી, નિર્ણય લેવા માટે શિસ્ત/અપીલ અધિકારી પર છોડી દેવું જોઈએ અને સજાની માત્રા નિર્ધારિત કરીને તેના નિર્ણયને બદલવો તે અદાલત પર નથી.જો કે, તે માત્ર દુર્લભ અને અપવાદરૂપ કિસ્સાઓમાં જ છે જ્યાં અદાલત મુકદ્દમાને ટૂંકો કરવા માટે સક્ષમ અધિકારી દ્વારા આપવામાં આવેલી સજાના સ્થાને સજાના

જથ્થા અંગે તેના પોતાના દષ્ટિકોણને બદલવાનું વિચારી શકે છે, તે પણ નક્કર કારણો આપ્યા પછી.[પરિચ્છેદ ૨૩]

૧.૮ તાત્કાલિક કેસની હકીકતોને ધ્યાનમાં રાખીને, ઉચ્ચ અદાલતે સજામાં દખલ કરવામાં ભૂલ કરી હતી, જે તેના સાબિત થયેલા ગેરવર્તણૂક માટે વિભાગીય અધિકારીઓ દ્વારા કાયદેસર રીતે લાદવામાં આવી શકે છે.ઉચ્ચ અદાલતે સત્તામંડળની પોતાની વિવેકબુદ્ધિને બદલવી ન જોઈએ.કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં કઈ સજા લાદવાની જરૂર હતી, તે એક એવી બાબત હતી જે સંપૂર્ણપણે સક્ષમ અધિકારીના અધિકારક્ષેત્રમાં આવતી હતી અને પ્રતિવાદી દ્વારા કરવામાં આવેલા ગેરવર્તણૂકની ગંભીરતાને ધ્યાનમાં લીધા વિના દંડના નિષ્કર્ષને અપ્રમાણસર હોવાનું નોંધતી વખતે ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલી દખલગીરી બેફામ રીતે કરવામાં આવી હતી, જે અક્ષમ્ય છે અને કાયદામાં ટકાઉ નથી.[પરિચ્છેદ ૨૬]

૧.૯ તાત્કાલિક કિસ્સામાં, દળના સભ્યોની નાની સજાઓ માટેની શિસ્તની બાબતો અધિનિયમ ૧૯૪૯ની કલમ ૧૧ હેઠળ સંચાલિત કરવામાં આવી રહી છે અને જો વધુ ઘોર અપરાધ/ઓછા ઘોર અપરાધની કોઈ પણ પ્રકૃતિ આચરવામાં આવે છે, જો તે સાબિત થાય છે, તો દળના સભ્યને અધિનિયમ ૧૯૪૯ની કલમ ૯ અને કલમ ૧૦ હેઠળ નિર્દિષ્ટ મુદત માટે કેદની સજા કરવામાં આવશે અને તે જ સમયે, બરતરફી અને સેવામાંથી દૂર કરવાને અધિનિયમ ૧૯૪૯ની કલમ ૧૧ (૧) માં પ્રતિબિંબિત થતી નાની સજાઓ ગણવામાં આવી રહી છે.જો આરોપ સાબિત થતો જોવા મળે, તો સક્ષમ અધિકારી ૧૯૪૯ના અધિનિયમની કલમ

૧૧ (૧) ની કલમ (ડી) અને (ઈ) હેઠળ દર્શાવ્યા મુજબ, દળના સભ્યને, જેને તે અવજ્ઞા, ઉપેક્ષા અથવા ફરજ, અથવા કોઈ ફરજ નિભાવવામાં માફી અથવા ક્વાર્ટર-ગાર્ડમાં કેદ અથવા દૂર કરવા સાથે અન્ય ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત માને છે, તેને કોઈપણ એક અથવા વધુ સજાના બદલામાં અથવા તેના બદલે સસ્પેન્શન અથવા બરતરફ કરી શકે છે.[પરિચ્છેદ ૨૮]

૧.૧૦ ૧૯૪૯ના અધિનિયમની યોજના કે જેનો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો છે તેની હાઈકોર્ટ દ્વારા સંપૂર્ણપણે અવગણના કરવામાં આવી હતી અને સરકારી કર્મચારીના ગેરવર્તણૂકની તપાસના ધોરણોને ધ્યાનમાં રાખીને, સજાના પ્રમાણમાં દખલ કરવામાં આવી છે જે શિસ્ત દળના સભ્યને લાગુ પડતી નથી અને તાત્કાલિક કેસમાં સજાને બદલવામાં હાઈકોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલી દખલગીરી બિનટકાઉ છે અને તેને રદ કરવામાં આવે છે.[પરિચ્છેદ ૨૯]

યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્યો વિરુદ્ધ ગુલામ મોહમ્મદ.ભાટિયા.
(૨૦૦૫) ૧૩ એસસીસી ૨૨૮:[૨૦૦૫] ૪ પૂરક.એસસીઆર ૩૬૭;
બી. સી. ચતુર્વેદી વિરુદ્ધ ભારત સંઘ અને અન્ય (૧૯૯૫) ૬ એસસીસી
૭૪૯:[૧૯૯૫] ૪ પૂરક.એસસીઆર ૬૪૪; લખનૌ ક્ષેત્રીય ગ્રામીણ બેંક
(હવે અલ્હાબાદ, ઉત્તર પ્રદેશ ગ્રામીણ બેંક) અને અન્ય વિરુદ્ધ રાજેન્દ્ર
સિંહ (૨૦૧૩) ૧૨ એસસીસી ૩૭૨:[૨૦૧૩] ૧૭ એસસીઆર ૩૦૯-
નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

કેસ કાયદો સંદર્ભ

[૨૦૦૫] ૪ પૂરક.એસ. સી. આર. ૩૬૭ નો સંદર્ભ પેરા ૧૧ માં આપવામાં આવ્યો છે.

[૧૯૯૫] ૪ પૂરક.એસ. સી. આર. ૬૪૪ નો સંદર્ભ પેરા ૨૪ માં આપવામાં આવ્યો છે.

[૨૦૧૩] ૧૭ એસ. સી. આર. ૩૦૯ નો સંદર્ભ પેરા ૨૫ માં આપવામાં આવ્યો છે.

સિવિલ અપીલેટ જ્યુરિસડિક્શન:સિવિલ અપીલ નંબર ૬૭૨૩/૨૦૨૧.

ડબ્લ્યુ. પી. માં નવી દિલ્હી ખાતે દિલ્હી હાઈકોર્ટના ૧૧/૦૨/૨૦૧૬ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી. (C) સંખ્યા ૧૩૩૧૭/૨૦૦૯.

સુશ્રી માધવી દીવાન, એ. એસ. જી., સુશ્રી મંજુલા ગુપ્તા, બાલાજી શ્રીનિવાસન, આયુષ પુરી, બી. વી. બલરામ દાસ, એડ.અરજદારો માટે.

અશોક અગ્રવાલ, મિસ શ્રીદેવી પાંડેક્કર, મિસ અદિતિ સારસ્વત, એડ.પ્રતિવાદી માટે.

કોર્ટનો ચુકાદો આના દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

રાસ્ટોગી, ન્યાય

૧. મંજૂર કરવામાં આવે છે.

૨. ભારત સંઘે તાત્કાલિક અપીલમાં દિલ્હી ઉચ્ચ ન્યાયાલયની ખંડપીઠે પસાર કરેલા ચુકાદા અને આદેશને પડકાર્યો છે, જેમાં કેન્દ્રીય રિઝર્વ પોલીસ દળ

નિયમો, ૧૯૫૫ (ત્યારબાદ "નિયમો ૧૯૫૫" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ના નિયમ ૨૭ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલ શિસ્તબદ્ધ તપાસ કર્યા પછી પ્રતિવાદીને સેવામાંથી હટાવવાના દંડને બદલીને કેન્દ્રીય રિઝર્વ પોલીસ દળ અધિનિયમ, ૧૯૪૯ (અહીં) ની કલમ ૧૧ (૧) હેઠળ દર્શાવેલ સજાના પ્રકારનાં આદેશની નોંધ લીધા વિના ક્વાર્ટર ગાર્ડ જેલમાં પ્રતિવાદીને બપોરે ૧ વાગ્યાથી ૧૦.૦૦ સુધી કેદ કરવામાં આવે છે. પછી તેને "અધિનિયમ ૧૯૪૯" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે).

૩. રેકૉર્ડમાંથી બહાર પાડવામાં આવેલી કેસની ટૂંકી હકીકતો એ છે કે પ્રતિવાદી વર્ષ ૧૯૮૩માં સેન્ટ્રલ રિઝર્વ પોલીસ ફોર્સ સાથે સેવામાં જોડાયો હતો અને તે ગ્રુપ સેન્ટર, સીઆરપીએફમાં જોડાણ ફરજ પર હતો. ૨૦૦૩ માં, તેમની પત્ની ડૉક્ટર નઝીર, સ્ત્રીરોગવિજ્ઞાની (ફરિયાદી) ની સારવાર હેઠળ હતી. ૧૨/૦૯/૨૦૦૩ પર, પ્રતિવાદી તેની પત્ની સાથે બળજબરીથી ડૉક્ટર નઝીર-ફરિયાદીના ચેમ્બરમાં પ્રવેશ્યો અને તેને તબીબી દાવાઓની ભરપાઈની પુષ્ટિ કરવા કહ્યું અને તેના ઇનકાર પર, પ્રતિવાદીએ મૌખિક રીતે દુર્વ્યવહાર કર્યો અને ડૉક્ટર-ફરિયાદીને શારીરિક રીતે માર માર્યો, પરિણામે ઈજાઓ થઈ. તેને કોન્સ્ટેબલ સુરેશ દ્વારા બહાર કાઢવામાં આવ્યો હતો, જેણે પ્રતિવાદી અને તેની પત્નીનું વર્તન પણ જોયું હતું. પ્રતિવાદીએ ફરજ દરમિયાન ડૉક્ટર-ફરિયાદી સાથે દુર્વ્યવહાર અને દુર્વ્યવહાર કર્યો હતો, જેમાં તેના ચહેરા પર ઈજાઓ થઈ હતી, પરંતુ તેના ગેરવર્તણૂકને છુપાવવા માટે તેણે ડૉક્ટર-ફરિયાદી સામે તેની પત્ની પર જાતીય સતામણીનો ખોટો આરોપ લગાવ્યો હતો. આવા ઘોર ગેરવર્તણૂક

માટે, જે તેમણે સેવામાં કરતી વખતે કર્યું હતું, તેમને સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યા હતા અને નિયમો ૧૯૫૫ના નિયમ ૨૭ હેઠળ શિસ્તની તપાસ કરવા બદલ તેમની સામે (i) નિયમો ૧૯૫૫ની કલમ ૧૧ (૧) નું ઉલ્લંઘન કરવા બદલ, સત્તાવાર ફરજ દરમિયાન ડૉક્ટર-ફરિયાદી સાથે દુર્વ્યવહાર કરવા અને દુર્વ્યવહાર કરવા અને ઈજા પહોંચાડવા બદલ; અને (ii) ડૉક્ટર-ફરિયાદી સામે જાતીય સતામણીના ખોટા ગુનાહિત આરોપો સ્થાપિત કરવા બદલ આરોપ મેમો જારી કરવામાં આવ્યો હતો. ચાર્જ મેમોની કલમ ૧ અને કલમ ૨ વિગતો સાથે અહીં પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવી છે:-

“લેખ I

કોન્સ્ટેબલ ડ્રાઈવર નંબર ૯૬૧૩૪૦૪૧૩ ૧૨૦ બી. એન. ના રામ કરણે કોન્સ્ટેબલના હોદ્દા પર હતા ત્યારે ૧૨.૦૦ વરિષ્ઠ તબીબી અધિકારીની આસપાસ ૧૨/૦૯/૨૦૦૩ પર દળના સભ્ય હોવાના કારણે નિયમ ૧૧ (૧) નું ઉલ્લંઘન કર્યું છે, જેઓ સત્તાવાર ફરજ પર કોન્સ્ટેબલ હતા. રામ કરણે દુર્વ્યવહાર કર્યો અને દુર્વ્યવહાર કર્યો જેના કારણે તેને બસની ડાબી આંખની નજીક ઈજાઓ થઈ જે આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર છે.

લેખ II

કોન્સ્ટેબલ ડ્રાઈવર રામ કરણ ૧૨૦ બી. એન. જ્યારે સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૩ના મહિનામાં પિંજૈરમાં કોન્સ્ટેબલ/ડ્રાઈવર તરીકે તૈનાત હતો ત્યારે તેણે સીઆરપીએફના નિયમો ૧૯૪૯ના નિયમ ૧૧ (૧) નું ઉલ્લંઘન કર્યું હતું કારણ કે

દળના સભ્યએ ડૉક્ટર અબ્દુલ નાયર સાથે દુર્વ્યવહાર કર્યો હતો અને તેને દુર્વ્યવહાર કર્યો હતો કે ડૉક્ટરે તેની પત્ની સવિતા દેવી સાથે દુર્વ્યવહાર કર્યો હતો, જે તેના પતિ સાથે ડૉક્ટર પાસે ગઈ હતી, જેણે ઉપરોક્ત નિયમોનું ઉલ્લંઘન કર્યું હતું.”

વિગતો

“કહેવાતા કોન્સ્ટન્ટ/ડ્રાઈવર રેઈન કરણે ૧૦/૦૩/૨૦૦૩ થી ૨૬/૦૮/૨૦૦૩ કર્યું હતું જે પિંજૈરમાં તૈનાત કરવામાં આવ્યું હતું.કોન્સ્ટેબલ/ડ્રાઈવરની પત્ની વરિષ્ઠ તબીબી અધિકારીની સારવાર હેઠળ હતી ૧૧/૦૮/૨૦૦૩ પર ડૉક્ટર નઝીરે તેનો કેસ વિચારણા માટે મૂક્યો છે.શ્રીમતી. સવિતાએ 'ID ૧' ની આસપાસ 'ID ૨' તારીખ સાથે ડૉક્ટર નઝીરની મુલાકાત લીધી હતી અને 'ID ૩' તારીખનો કેશ મેમો નંબર ૨૧૩૭ લઈને તે ઓરડામાંથી નીકળી ગઈ હતી કે તેનો પતિ તેને પાઠ ભણાવવા જઈ રહ્યો છે.લગભગ ૧૨.૦૦ ડ્રાઈવર રામ કરણે ઓફિસની મુલાકાત લીધી અને કહ્યું કે રોકડ મેમોને અધિકૃત કરવા માટે જેમાં ડૉક્ટર દ્વારા સૂચવવામાં આવેલી દવાનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો ન હતો જ્યારે તેણે ઇનકાર કર્યો ત્યારે તેણે ડૉક્ટર સાથે દુર્વ્યવહાર કર્યો અને દુર્વ્યવહાર કર્યો.

અબ્દુલ નઝીરની ફરિયાદ પર ડૉક્ટર અબ્દુલ નઝીર દ્વારા વરિષ્ઠ અધિકારી પિંજૈરને આ દુર્વ્યવહારની જાણ કરવામાં આવી હતી અને કોંટ સામે કાર્યવાહી કરવામાં આવી હતી.રામ કરણ અને તે જ દિવસે સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યા

હતા.સામાન્ય લોકોની સહાનુભૂતિ મેળવવા માટે તેણે ડૉક્ટર નઝીર સામે તેની પત્નીના જાતીય શોષણનો ખોટો આરોપ લગાવ્યો હતો.

કોન્સ્ટન્ટ અનુસાર.રામ કરણ તેની પત્ની સવિતા ડૉક્ટર અબ્દુલ નઝીરની સારવાર હેઠળ હતી અને તપાસ માટે ગઈ હતી.તપાસ દરમિયાન ડૉક્ટર નઝીરે તેણીનું જાતીય શોષણ કર્યું હતું અને મદદ માટે તેના પતિને બોલાવ્યો હતો અને જ્યારે તેનો પતિ ઓરડામાં પ્રવેશ્યો ત્યારે ડૉક્ટર દ્વારા તેને માર મારવામાં આવ્યો હતો.

તેથી કોંટ./ડ્રાઈવર રામ કરણે ડૉક્ટર નઝીર પર તેની પત્ની સવિતા પર જાતીય શોષણનો ખોટો આરોપ લગાવ્યો છે.આમ કરવાનો તેનો એકમાત્ર હેતુ પોતાને ઈજાથી બચાવવાનો અને લોકોની સહાનુભૂતિ મેળવવાનો હતો, જોકે ૧૨/૦૮/૨૦૦૩ પરના સાક્ષીઓ અનુસાર ૧૨.૦૦ આસપાસ તે તેની પત્ની સાથે ડૉક્ટરના રૂમમાં પ્રવેશી ગયો છે.”

4. અનુશાસનાત્મક સત્તામંડળ દ્વારા નિયમો ૧૮પપના નિયમ ૨૭ હેઠળ નિર્ધારિત પ્રક્રિયાના સંદર્ભમાં વિંભાગીય તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી અને સુનાવણીની તક આપ્યા પછી, અનુશાસનાત્મક સત્તામંડળે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું યોગ્ય પાલન કર્યા પછી અને સાબિત થયેલા આરોપોની ગંભીરતાને ધ્યાનમાં રાખીને અને અન્ય તમામ પરિબલોને ધ્યાનમાં રાખીને, તેમની સામે બંને આરોપો સાબિત થયા હોવાનું શોધી કાઢ્યું હતું અને તેમને તારીખ ૧ના આદેશ દ્વારા સેવામાંથી દૂર કરવાના દંડ સાથે સજા કરી હતી.

5. અપીલીય સત્તામંડળ સમક્ષ ૧૪/૦૭/૨૦૦૪ તારીખના આદેશ સામે રજૂ કરવામાં આવેલી વિભાગીય અપીલને ૦૩/૦૧/૨૦૦૬ તારીખના આદેશ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી અને પુનરીક્ષણ અરજી પણ પુનરીક્ષણ સત્તામંડળ દ્વારા ૦૧/૧૦/૨૦૦૮ તારીખના આદેશ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી. સેવામાંથી દૂર કરવાનો દંડ અને અપીલ/પુનરીક્ષણ અધિકારી દ્વારા પસાર કરાયેલા પરિણામી આદેશો પ્રતિવાદીના કહેવા પર બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ દિલ્લી હાઈકોર્ટ સમક્ષ રિટ પિટિશન દાખલ કરીને પડકારનો વિષય હતો.

6. રેકૉર્ડ પરના તથ્યાત્મક મેટ્રિક્સ અને રજૂઆતોની નોંધ લીધા પછી, ઉચ્ચ અદાલતે તેના વિવાદિત ચુકાદા ૧૧/૦૨/૨૦૧૬ હેઠળ તપાસ દરમિયાન શિસ્ત અધિકારી દ્વારા સાબિત થયેલા આરોપોને સમર્થન આપ્યું હતું. જો કે, ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને પ્રતિવાદીને સેવામાંથી હટાવવાના દંડને બદલવામાં આવ્યો અને એવું તારણ નોંધવામાં આવ્યું કે સાબિત થયેલા આક્ષેપોની પ્રકૃતિને ધ્યાનમાં રાખીને, સેવામાંથી દૂર કરવાની સજા પ્રતિવાદીને ક્વાર્ટર ગાર્ડ જેલમાં બપોરે ૧ વાગ્યાથી સાંજના ૧ વાગ્યા સુધી કેદ કરવા માટે સાબિત ગેરવર્તણૂક સાથે અસંગત છે, જે પેન્શનરી લાભોની ગણતરીના હેતુઓ માટે પગાર અને કાયદા હેઠળ તેને સ્વીકાર્ય અન્ય લાભોના હક સાથે તાત્કાલિક અસરથી તેની પુનઃસ્થાપના માટે વધુ નિર્દેશ સાથે પૂરતી સજા છે. ૧૧/૦૨/૨૦૧૬ ના વિવાદિત ચુકાદાના સંબંધિત પેરાસ નીચે મુજબ છે:—

“૧૮. ફરિયાદી સાક્ષી ૫ સુરેશનો પુરાવો દર્શાવે છે કે ડૉક્ટર નઝીરના રૂમમાં પ્રવેશ્યા પછી તેણે ડૉક્ટર અને અપીલકર્તા બંનેને એકબીજા સાથે

ઝપાઝપી કરતા જોયા હતા અને તેમના હસ્તક્ષેપ દ્વારા તેઓ અલગ થઈ ગયા હતા.અપીલકર્તાએ પૂર્વ-આયોજિત રીતે કામ કર્યું હતું અથવા સમગ્ર બાબતની યોજના બનાવી હતી તે દર્શાવવા માટે રેકૉર્ડ પર કંઈ નથી.આ ઘટના ક્ષણમાં જ બની હોવાનું જણાય છે.જોકે કોર્ટ સંજોગો વિશે ચોક્કસ ન હોઈ શકે, તેમ છતાં ડૉક્ટર નઝીર દ્વારા અરજદારની પત્ની સાથે કોઈ વાત કરવામાં આવી હતી કે કેમ તે અંગે વાજબી શંકા હોઈ શકે છે, જેના કારણે હાથાપાઈ અથવા ઝઘડો થયો હતો.જ્યારે અરજદારની પત્ની પરના હુમલા વિશેનું નિવેદન શંકાસ્પદ હોઈ શકે છે, ત્યારે પોલીસને આપેલું નિવેદન કે ડૉક્ટરે ચકાસણી માટે સૂચવેલ દવા રજૂ કરવામાં અસમર્થતાના સંદર્ભમાં તેના પાત્ર વિશે કંઈક વ્યક્ત કર્યું હતું, તે હજુ પણ તેની પત્નીની Cr.P.C ની કલમ ૧૫૬ (૩) હેઠળ અરજીમાં ન્યાયિક તપાસ માટે ખુલ્લું છે.

૨૦. આ કેસના સંજોગોની સંપૂર્ણતાને ધ્યાનમાં રાખીને, અમારો મત છે કે સેવામાંથી દૂર કરવાનો દંડ, ખાસ કરીને જ્યારે અરજદાર પાસે અગાઉની ૧૧ વર્ષની સેવાનો સ્પષ્ટ રેકૉર્ડ હોય, તો તે સાબિત થયેલા આરોપોથી અપ્રમાણસર છે.કેસની પરિસ્થિતિઓને ધ્યાનમાં રાખીને, અમને લાગે છે કે અરજદારને બપોરે ૧ વાગ્યાથી બપોરે ૧ વાગ્યા સુધી ક્વાર્ટર ગાર્ડ જેલમાં કેદ કરવી એ પૂરતી સજા હતી.અમે તે મુજબ અરજદારને તાત્કાલિક અસરથી પુનઃસ્થાપિત કરવાનો આદેશ આપીએ છીએ.પ્રતિવાદીઓને બરતરફીની તારીખથી લઈને પુનઃસ્થાપન સુધીના

સમયગાળાને કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર ગણવાનો પણ નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે.અરજદાર પગાર અને કાયદામાં સ્વીકાર્ય અન્ય લાભો માટે પણ હકદાર છે.પેન્શનરી લાભોની ગણતરીના હેતુસર આ સમયગાળા દરમિયાન તેને ફરજ પર ગણવામાં આવશે.અરજીને ઉપરોક્ત શરતોમાં મંજૂરી છે.કોઈ ખર્ચ નહીં.”

7. આ અદાલતે ૧૮/૧૧/૨૦૧૬ તારીખના આદેશ દ્વારા નોટિસ જારી કરતી વખતે, ૧૧/૦૨/૨૦૧૬ તારીખના વિવાદિત ચુકાદાના અમલ પર સ્ટે મૂક્યો હતો.

8. ભારત સંઘ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન એએસજી સુશ્રી માધવી દીવાન રજૂ કરે છે કે બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ ન્યાયિક સમીક્ષાના તેના મર્યાદિત અવકાશ હેઠળ હાઈકોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલી દખલગીરી એ ન્યાયિક વિવેકબુદ્ધિનો સ્પષ્ટ દુરુપયોગ છે અને આવા ઘોર ગેરવર્તણૂક જે પ્રતિવાદી દ્વારા સીઆરપીએફમાં શિસ્ત દળના સભ્ય તરીકે સેવા આપતી વખતે કરવામાં આવી હતી, તે કોઈ પણ રીતે માફપાત્ર ન હતી.

9. વિદ્વાન વકીલ આગળ રજૂ કરે છે કે અધિનિયમ ૧૯૪૯ની યોજનાની કલમ ૧૧ની હાઈકોર્ટ દ્વારા સંપૂર્ણપણે અવગણના કરવામાં આવી છે.કે કલમ ૧૧ ની શરતોમાં, સક્ષમ અધિકારી સસ્પેન્શન અથવા બરતરફીના બદલામાં અથવા વધુમાં, ક્વાર્ટર ગાર્ડ જેલમાં કેદ કરવા અથવા અધિનિયમ, ૧૯૪૯ ની કલમ ૧૧ (૧) ની કલમ (ડી) અને (ઈ) હેઠળ ઉદ્દેશિત દૂર કરવા સહિતની કોઈપણ એક અથવા વધુ સજાઓ આપી શકે છે.

10. વિદ્વાન વકીલ આગળ રજૂ કરે છે કે ઉચ્ચ ન્યાયાલય તેની પોતાની ધારણા પર આગળ વધ્યું છે જાણે કે તે ફોજદારી સુનાવણીનો કેસ હોય જ્યાં ઘટના પૂર્વ-આયોજિત રીતે કરવામાં આવી હોય અથવા ક્ષણના ઉશ્કેરાટમાં થઈ હોય તો તેને માફ કરી શકાય છે. આ સિદ્ધાંત વિભાગીય તપાસના કિસ્સામાં લાગુ ન થઈ શકે અને આપેલ સંજોગોમાં, ૧૧/૦૨/૨૦૧૬ ના વિવાદિત ચુકાદા હેઠળ સજાને બદલવામાં ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલી દખલગીરી કાયદામાં બિનટકાઉ છે અને તેને રદ કરવા પાત્ર છે.
11. તેણીની રજૂઆતના સમર્થનમાં, વિદ્વાન વકીલે ભારત સંઘ અને અન્ય વિરુદ્ધ ગુલામ મોહમ્મદમાં આ અદાલતના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો છે. ભાટિયા.
12. બીજી બાજુ, પ્રતિવાદીના વિદ્વાન વકીલ શ્રી અશોક અગ્રવાલે વિવાદિત ચુકાદામાં હાઈકોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલા તારણને સમર્થન આપતા જણાવ્યું હતું કે પ્રતિવાદીએ તે સમય સુધીમાં ૧૧ વર્ષ સુધી નિર્દોષ સેવા આપી હતી અને તેને ડૉક્ટર નઝીર-ફરિયાદી પ્રત્યે સંપૂર્ણ આદર અને આદર હતો, પરંતુ આપેલ સમયે સર્જાયેલા સંજોગો એવા હતા કે જે તેના નિયંત્રણની બહાર હતા અને હાઈકોર્ટે માત્ર ૧૧ વર્ષની નિર્દોષ સેવાની જ નહીં, પરંતુ સેવામાંથી દૂર કરવાની સજા આપતી વખતે વિચારણા હેઠળના તથ્યોની સંપૂર્ણતાની પણ નોંધ લીધી છે. તેમની સામે સાબિત થયેલા આરોપો અને વિવાદિત ચુકાદામાં હાઈકોર્ટ દ્વારા જે વિચારણા કરવામાં આવી છે તે માત્ર સજાને બદલવા માટે જ નહીં પરંતુ પ્રતિવાદી અને તેના પરિવારના અધિકારોનું રક્ષણ કરવા અને તેની આજીવિકા

બચાવવા માટે છે અને રજૂ કરે છે કે વિવાદિત ચુકાદા હેઠળ હાઈકોર્ટ દ્વારા ન્યાય કરવામાં આવ્યો છે જેને આ કોર્ટ દ્વારા કોઈ હસ્તક્ષેપની જરૂર નથી.

13. અમે પક્ષકારો માટે વિદ્વાન સલાહકારને સાંભળ્યા છે અને તેમની સહાયથી રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રીનો અભ્યાસ કર્યો છે.

14. દળના સભ્યની સેવાની શરતો ૧૯૪૯ના કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર સંચાલિત થાય છે. કલમ ૯ અને કલમ ૧૦ "વધુ ઘોર ગુનાઓ/ઓછા ઘોર ગુનાઓ" ની પ્રકૃતિ પૂરી પાડે છે. વધુ ઘોર ગુનાઓ/ઓછા ઘોર ગુનાઓ માટે સજાના સ્વરૂપની પણ જોગવાઈ કરવામાં આવી છે, જો દળના સભ્ય સામે સાબિત થાય તો તે કાયદાની યોજના હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલી મુદત માટે જેલના સ્વરૂપમાં છે. તે જ સમયે, નાની સજાની પ્રકૃતિ અધિનિયમ ૧૯૪૯ ની કલમ ૧૧ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવી છે અને શિસ્ત અધિકારી દ્વારા અનુસરવાની પ્રક્રિયા નિયમો ૧૯૫૫ ના નિયમ ૨૭ હેઠળ સૂચવવામાં આવી છે. સંબંધિત પેરાસ નીચે મુજબ છે:—

“વિભાગ ૧૧. નાની સજાઓ.— (૧) કમાન્ડન્ટ અથવા અન્ય કોઈ સત્તાધિકારી અથવા અધિકારી, જે સૂચવવામાં આવે તે આ અધિનિયમ હેઠળ બનાવવામાં આવેલા કોઈપણ નિયમોને આધિન, દળના કોઈપણ સભ્યને, જેને તે અવજ્ઞા, ફરજની અવગણના અથવા કોઈ ફરજ નિભાવવામાં માફી અથવા દળના સભ્ય તરીકે તેની ક્ષમતામાં અન્ય ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત માને છે, એટલે કે, નીચેની કોઈપણ એક અથવા

વધુ સજાઓના બદલામાં અથવા તેના ઉપરાંત સસ્પેન્શન અથવા બરતરફી આપી શકે છે.

(એ) ક્રમમાં ઘટાડો;

(બી) એક મહિનાના પગાર અને ભથ્થાંથી વધુ ન હોય તેવી કોઈપણ રકમનો દંડ;

(સી) એક મહિનાથી વધુ ન હોય તેવી મુદત માટે ક્વાર્ટર્સ, લાઈન્સ અથવા કેમ્પમાં કેદ;

(ડી) સજા કવાયત અથવા વધારાના રક્ષક, થાક અથવા અન્ય ફરજ સાથે અથવા વગર અઢાવીસ દિવસથી વધુ સમય માટે ક્વાર્ટર-ગાર્ડમાં કેદ; અને

(ઈ) દળમાં વિશિષ્ટતા અથવા વિશેષ વેતનના કોઈપણ હોદ્દા પરથી દૂર કરવું.

.....”.

“નિયમ ૨૭.સજા આપવા માટેની પ્રક્રિયા.— (અ) નીચેના કોષ્ટકના સ્તંભ ૨ માં આઈટમ ૧ થી ૧૧ તરીકે દર્શાવવામાં આવેલી સજાઓ તે સ્તંભ ૩ થી ૬ ના દરેક શીર્ષકોમાં દર્શાવેલ વિવિધ રેન્કના અધિકારીઓ અને બિન-રાજપત્રિત માણસોને સ્તંભ ૭ માં ઉલ્લેખિત શરતો હેઠળ

આવા શીર્ષકોની નીચે નામ આપવામાં આવેલા અધિકારીઓ દ્વારા આપી શકે છે.

કોષ્ટક

એ સ . નં .	સજા	સુબેદાર (ઈન્સ્પેક્ટર)	સબ-ઈન્સ્પેક્ટર	કોન્સ્ટ અને નોંધાયેલા અનુયાયી ઓ સિવાય અન્ય	કોન્સ્ટ અને નોંધાયેલા અનુયાયીઓ	ટિપ્પણીઓ
૧	દળમાંથી બરતરફી અથવા દૂર કરવી	ડી. જી. પી.	ડી. જી. પી.	કોમ.	કોમ.	ઔપચારિક વિભાગીય તપાસ પછી લાગુ કરવામાં આવશે.
૨	—	—	—	—	—	—
૩	—	—	—	—	—	—
૪	—	—	—	—	—	—
૫	—	—	—	—	—	—
૬	ક્વાર્ટર ગાર્ડમાં કેદ સાત દિવસથી વધુ પરંતુ સજા કવાયત અથવા વધારાની રક્ષક થાક અથવા અન્ય ફરજ વિના અઢાવીસ દિવસથી વધુ નહીં.	—	—	—	કોમ.	ઔપચારિક વિભાગીય તપાસ પછી લાગુ કરવામાં આવશે.
૭	—	—	—	—	—	—
૮	દળમાં વિશેષ વેતન અને વિશિષ્ટતાના કોઈપણ હોદ્દા પરથી દૂર કરવું.	ડી. જી. પી.	ડી. જી. પી.	કોમ.	કોમ.	ઔપચારિક વિભાગીય તપાસ વિના લાદવામાં આવી શકે છે.
૯	—	—	—	—	—	—
૧૦	સજા સાથે	—	—	—	કોમ.	—

૦	અથવા સજા વિના અથવા વધારાની રક્ષક થાક અથવા અન્ય ફરજ સાથે સાત દિવસથી વધુ સમય માટે કારાવાસ ક્વાર્ટર ગાર્ડ.					
૧ ૧	—	—	—	—	—	—

નોંધ લો.-૧. જ્યારે ડેપ્યુટી ઇન્સ્પેક્ટર જનરલનું પદ એક સમયે એક મહિનાથી વધુ સમય માટે ખાલી રહે છે ત્યારે કમાન્ડન્ટ સુબેદાર (ઇન્સ્પેક્ટર) અને સબ-ઇન્સ્પેક્ટરને બરતરફી અથવા દળમાંથી દૂર કરવાનો આદેશ આપવાની સત્તા સિવાય સજા કરવાની સત્તાનો ઉપયોગ કરશે.

નોંધ લો.-૨. જ્યારે કમાન્ડન્ટનું પદ રજા પર અથવા અન્યથા વર્તમાન કાર્યવાહીના પરિણામે એક સમયે એક મહિનાથી વધુ સમય માટે ખાલી રહે છે, ત્યારે સહાયક કમાન્ડન્ટ કમાન્ડન્ટમાં નિહિત સજાની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરશે, સિવાય કે બરતરફી અથવા દળમાંથી દૂર કરવાનો આદેશ આપવાની સત્તા.

સમજૂતી:- (ક) દળના સભ્યને બરતરફ કરવાથી તેને સરકારી સેવામાં પુનઃનિયુક્ત થવામાં અવરોધ ઊભો થાય છે, જ્યારે દળમાંથી આવા કોઈ સભ્યને હટાવવો એ સરકાર હેઠળ ભવિષ્યની કોઈપણ નોકરી (કેન્દ્રીય રિઝર્વ પોલીસ દળમાં નોકરી સિવાય) માટે ગેરલાયક ઠેરવવામાં આવશે નહીં.

(બી) જ્યારે બિન-રાજપત્રિત અધિકારીઓ અથવા વિવિધ રેન્કના માણસોને કોઈપણ ગુના માટે સજા કરવાની હોય ત્યારે, કલમ (એ) હેઠળ જરૂરી હોય તો

વિભાગીય તપાસ કમાન્ડન્ટ અથવા અન્ય વરિષ્ઠ અધિકારી દ્વારા કમાન્ડન્ટના આદેશ હેઠળ હાથ ધરવામાં આવશે, જો કે જ્યારે સુબેદાર (ઇન્સ્પેક્ટર) અથવા સબ-ઇન્સ્પેક્ટર રેન્કના અધિકારી સામે આરોપ હોય ત્યારે તપાસ નાયબ ઇન્સ્પેક્ટર જનરલ દ્વારા આ હેતુ માટે નિયુક્ત કરાયેલા અધિકારી દ્વારા હાથ ધરવામાં આવશે. જ્યારે સુબેદાર (ઇન્સ્પેક્ટર) અથવા સબ-ઇન્સ્પેક્ટરના કિસ્સામાં તપાસ કરનાર અધિકારી એવું માને છે કે ટેબલની આઈટમ્સ (૧) થી (૫) અને (૭) હેઠળ સજા માંગવામાં આવી છે, ત્યારે તે વિભાગીય કાર્યવાહી પૂર્ણ કરશે અને તે આદેશ માટે નાયબ ઇન્સ્પેક્ટર જનરલને મોકલશે. (GSR ૬૩૧ તારીખ ૨૭/૦૮/૧૯૮૩)

(સી) વિભાગીય તપાસ હાથ ધરવાની પ્રક્રિયા નીચે મુજબ રહેશે:—

(૧) આરોપનો સાર લેખિત આરોપના સ્વરૂપમાં ઘટાડવામાં આવશે, જે શક્ય તેટલી ચોક્કસ હોવી જોઈએ. આરોપ આરોપી સમક્ષ વાંચવામાં આવશે અને તેની એક નકલ તેને ઓછામાં ઓછા ૪૮ કલાક આપવામાં આવશે. તપાસ શરૂ થાય તે પહેલાં.

(૨) તપાસની શરૂઆતમાં આરોપીને "દોષિત" અથવા "દોષિત નથી" ની અરજી દાખલ કરવા માટે કહેવામાં આવશે, જે પછી આરોપ સ્થાપિત કરવા માટે જરૂરી પુરાવા રજૂ કરવામાં આવશે. પુરાવા આરોપ માટે સામગ્રી હશે અને મૌખિક અથવા દસ્તાવેજી હોઈ શકે છે, જો મૌખિક:

((i) તે સીધું રહેશે:

((૨) તે તપાસ હાથ ધરનાર અધિકારી દ્વારા આરોપીની હાજરીમાં નોંધવામાં આવશે:

((૩) આરોપીઓને સાક્ષીઓની ઉલટતપાસ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે.

.....”

15. અધિનિયમ ૧૯૪૯ની કલમ ૧૧ની યોજના આદેશ આપે છે કે સક્ષમ અધિકારી, આ અધિનિયમ હેઠળ બનાવેલા નિયમોને આધિન, જો દળના સભ્ય તરીકેની તેમની ક્ષમતામાં ગેરવર્તણૂક માટે દોષી સાબિત થાય તો કોઈપણ એક અથવા વધુ સજાના બદલામાં, અથવા તે ઉપરાંત, સસ્પેન્શન અથવા બરતરફ કરી શકે છે.
16. કલમ ૧૧ (૧) માં દેખાતા 'સસ્પેન્શન અથવા બરતરફીના બદલામાં અથવા વધુમાં' શબ્દોનો ઉપયોગ સ્પષ્ટપણે સૂચવે છે કે તેમાં ઉલ્લેખિત સત્તાવાળાઓ દોષિત ઠરેલા દળના સભ્યને સસ્પેન્શન અથવા બરતરફીની સજા આપવાનો અધિકાર ધરાવે છે અને તેના બદલે, કલમ (એ) થી (ઇ) માં ઉલ્લેખિત સજા પણ આપી શકાય છે.
17. એ નોંધવું જોઈએ કે વધુ ઘોર ગુનાઓ અથવા ઓછા ઘોર ગુનાઓ જો દળના સભ્ય દોષિત સાબિત થાય તો જેલની સજાની સજા સૂચવે છે.તે જ સમયે, કલમ ૧૧ સ્પષ્ટ અને અસંદિગ્ધ છે અને તે નાની સજાઓ સૂચવે છે જે સક્ષમ અધિકારી કાયદાની કલમ ૧૯૪૯ ની કલમ ૧૧ (૧) ની કલમ (એ) થી (ઇ) હેઠળ ઉલ્લેખિત દળના સભ્યને કોઈપણ એક અથવા વધુ સજાઓના

બદલામાં અથવા સસ્પેન્શન અથવા બરતરફી ઉપરાંત વિભાગીય તપાસમાં આપી શકે છે, પછી ભલે તે સભ્ય પર કાયદાની કલમ ૯ અથવા કલમ ૧૦ હેઠળ ગુના માટે કાર્યવાહી કરવામાં ન આવી હોય.

18. તે પણ સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે સેવામાંથી દૂર કરવું અને બરતરફી એક જ આધાર પર છે અને બંને નોકરીદાતા/કર્મચારીના સંબંધને સમાપ્ત કરે છે.બંને વચ્ચેનો એકમાત્ર તફાવત એ છે કે બરતરફીના કિસ્સામાં, તે કર્મચારીને ભવિષ્યમાં સરકારમાં નોકરી મેળવવા માટે પ્રતિબંધિત કરે છે, જ્યારે તેને દૂર કરવાના કિસ્સામાં, તેને ભવિષ્યની કોઈપણ નોકરીમાંથી ગેરલાયક ઠેરવવામાં આવતો નથી.નિયમો ૧૯૫૫ ની યોજનાના નિયમ ૨૭ સાથે જોડાયેલા સમજૂતીના આધારે, નિયમ બનાવનાર સત્તામંડળે સ્પષ્ટ કર્યું છે કે દળના સભ્યની બરતરફી તેને સરકારી સેવામાં ફરીથી નિયુક્ત થવા પર પ્રતિબંધ મૂકે છે, જ્યારે દળમાંથી આવા કોઈ સભ્યને દૂર કરવો એ સરકાર હેઠળની કોઈપણ ભાવિ રોજગાર (કેન્દ્રીય રિઝર્વ પોલીસ દળમાં રોજગાર સિવાય) માટે ગેરલાયક ઠેરવવામાં આવશે નહીં.

19. તાત્કાલિક કેસમાં, પ્રતિવાદીને નિયમો ૧૯૫૫ના નિયમ ૨૭ હેઠળ નિર્ધારિત પ્રક્રિયામાંથી પસાર થયા પછી તેની સામે યોજાયેલી વિભાગીય તપાસમાં શિસ્ત અધિકારી દ્વારા તેની સામે લગાવવામાં આવેલા આરોપો સાબિત થયા બાદ તેને સેવામાંથી દૂર કરવાના દંડ સાથે સજા કરવામાં આવી છે.સેવામાંથી દૂર કરવાની નાની સજાની આવી પ્રકૃતિ અધિનિયમ ૧૯૪૯ની કલમ ૧૧ હેઠળ આપવામાં આવેલી બરતરફી ઉપરાંત હોઈ શકે છે.

20. કાયદાની કલમ ૧૯૪૯ની કલમ ૧૧ની તપાસ કરતી વખતે હાઈકોર્ટ દ્વારા સંપૂર્ણપણે અવગણના કરવામાં આવી છે કે શું દળના સભ્યને સેવામાંથી બરતરફ કરવાના બદલામાં અથવા તે ઉપરાંત બરતરફીની સજા આપવામાં આવી શકે છે કે કેમ, જો ગેરવર્તણૂક સાબિત થાય તો શિસ્તની તપાસ દરમિયાન અને વિવાદિત ચુકાદા હેઠળ હાઈકોર્ટ દ્વારા તેની પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી.

21. પ્રતિવાદી સામેના આક્ષેપોની પ્રકૃતિ ખરેખર ગંભીર છે કારણ કે પ્રતિવાદીએ માત્ર ડૉક્ટર-ફરિયાદીને જ ધમકી આપી નથી પરંતુ તેની સાથે દુર્વ્યવહાર કર્યો છે અને દુર્વ્યવહાર કર્યો છે અને તેને ઈજા પહોંચાડી છે અને તેની પત્ની પર જાતીય સતામણીના ખોટા આક્ષેપો કર્યા છે. પ્રતિવાદી દ્વારા એકવાર સ્ટેન્ડ સાબિત થયા પછી આચરવામાં આવેલ ગેરવર્તણૂકની આવી પ્રકૃતિ અક્ષમ્ય છે અને જો સત્તામંડળે તેને ૧૪/૦૭/૨૦૦૪ તારીખના આદેશ દ્વારા સેવામાંથી દૂર કરવાના દંડ સાથે સજા કરવી યોગ્ય માન્યું હોય અને અપીલ/પુનરીક્ષણ અધિકારી દ્વારા પુષ્ટિ આપી હોય અને વિવાદિત ચુકાદામાં ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા સેવામાં જાળવી રાખવા માટે કોઈ સહાનુભૂતિ છોડતી નથી અને તે પણ સીઆરપીએફ જેવા શિસ્ત દળમાં.

22. કાયદાનો મૂળ સિદ્ધાંત એ છે કે તે શિસ્ત સત્તા અથવા અપીલમાં અપીલ સત્તા છે, જે ગુનેગાર કર્મચારીને આપવામાં આવતી સજાનું સ્વરૂપ નક્કી કરે છે. આવા કર્મચારી દ્વારા કરવામાં આવેલા ગેરવર્તણૂકની ગંભીરતાને ધ્યાનમાં રાખીને, અદાલતો શિસ્તબદ્ધ સત્તાના કાર્યને ધારણ કરવા અને છીનવી લેવા માટે ખુલ્લી નથી.

23. એવા કિસ્સાઓમાં પણ કે જ્યાં શિસ્ત અધિકારી દ્વારા લાદવામાં આવેલી સજા અદાલતની અંતરાત્મા માટે આઘાતજનક હોવાનું જણાય છે, સામાન્ય રીતે શિસ્ત અધિકારી અથવા અપીલ અધિકારીને દંડ લાદવાના પ્રશ્ન પર પુનર્વિચાર કરવાનો નિર્દેશ આપવો જોઈએ. સજાના પ્રમાણ પર ન્યાયિક સમીક્ષાનો અવકાશ ઉપલબ્ધ છે પરંતુ મર્યાદિત અવકાશ સાથે. જ્યારે લાદવામાં આવેલ દંડ ગેરવર્તણૂકની પ્રકૃતિ સાથે આઘાતજનક રીતે અસંગત હોય ત્યારે જ અદાલતો તેની અવગણના કરશે. આવા કિસ્સામાં પણ, દંડના આદેશને રદ કર્યા પછી, નિર્ણય લેવા માટે શિસ્ત/અપીલ અધિકારી પર છોડી દેવું જોઈએ અને સજાની માત્રા નિર્ધારિત કરીને તેના નિર્ણયને બદલવો તે અદાલત પર નથી. જો કે, તે માત્ર દુર્લભ અને અપવાદરૂપ કિસ્સાઓમાં જ છે જ્યાં અદાલત મુકદ્દમાને ટૂંકો કરવા માટે સક્ષમ અધિકારી દ્વારા આપવામાં આવેલી સજાના સ્થાને સજાના જથ્થા અંગે તેના પોતાના દષ્ટિકોણને બદલવાનું વિચારી શકે છે, તે પણ નક્કર કારણો આપ્યા પછી.

24. આ અદાલતના ત્રણ ન્યાયાધીશોની ખંડપીઠે બી. સી. ચતુર્વેદી વિરુદ્ધ ભારત સંઘ અને અન્ય કેસમાં આ સિદ્ધાંતો બહાર પાડ્યા છે, જેમાં નીચે મુજબ અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું:—

“૧૮. ઉપરોક્ત કાનૂની સ્થિતિની સમીક્ષા એ સ્થાપિત કરશે કે શિસ્ત અધિકારી અને અપીલ પર અપીલ અધિકારી, હકીકત શોધનાર અધિકારી હોવાથી, શિસ્ત જાળવવાના દષ્ટિકોણથી પુરાવા પર વિચાર કરવાની વિશેષ સત્તા ધરાવે છે. ગેરવર્તણૂકની તીવ્રતા અથવા ગંભીરતાને ધ્યાનમાં

રાખીને યોગ્ય સજા લાદવાની વિવેકબુદ્ધિ સાથે તેમને રોકાણ કરવામાં આવે છે.ઉચ્ચ અદાલત/ટ્રિબ્યુનલ, ન્યાયિક સમીક્ષાની શક્તિનો ઉપયોગ કરતી વખતે, સામાન્ય રીતે દંડ પર તેના પોતાના નિષ્કર્ષને બદલી શકતી નથી અને અન્ય કોઈ દંડ લાદતી નથી.જો શિસ્ત અધિકારી અથવા અપીલ અધિકારી દ્વારા લાદવામાં આવેલી સજા હાઈકોર્ટ/ટ્રિબ્યુનલના અંતઃકરણને આંચકો આપે છે, તો તે રાહતને યોગ્ય રીતે ઢાળશે, ક્યાં તો શિસ્ત/અપીલ અધિકારીને લાદવામાં આવેલા દંડ પર પુનર્વિચાર કરવા અથવા મુકદ્દમાને ટૂંકો કરવા માટે નિર્દેશ આપશે, તે પોતે, અપવાદરૂપ અને દુર્લભ કિસ્સાઓમાં, તેના સમર્થનમાં નક્કર કારણો સાથે યોગ્ય સજા લાદશે.”

25. આ અદાલત દ્વારા લખનૌ ક્ષેત્રીય ગ્રામીણ બેંક (હવે અલ્હાબાદ, ઉત્તર પ્રદેશ ગ્રામીણ બેંક) અને અન્ય વિરુદ્ધ રાજેન્દ્ર સિંહમાં નીચે મુજબ વધુ તપાસ કરવામાં આવી છે:—

“૧૯. ઉપર ચર્ચા કરાયેલા સિદ્ધાંતોનો સારાંશ અને સારાંશ નીચે મુજબ કરી શકાય છે:

૧૯.૧.જ્યારે તપાસમાં ગેરવર્તણૂકના આરોપો (ઓ) સાબિત થાય છે ત્યારે કોઈ ચોક્કસ કેસમાં લાદવામાં આવતી સજાનું પ્રમાણ અનિવાર્યપણે વિભાગીય અધિકારીઓના કાર્યક્ષેત્રમાં હોય છે.

૧૯.૨.અદાલતો શિસ્ત/વિભાગીય સત્તામંડળના કાર્યને ધારણ કરી શકતી નથી અને સજાની માત્રા અને સજાની પ્રકૃતિ નક્કી કરી શકતી

નથી, કારણ કે આ કાર્ય સંપૂર્ણપણે સક્ષમ સત્તામંડળના અધિકારક્ષેત્રમાં છે.

૧૯.૩.શિસ્ત અધિકારી દ્વારા લાદવામાં આવેલી સજામાં દખલ કરવા માટે મર્યાદિત ન્યાયિક સમીક્ષા ઉપલબ્ધ છે, માત્ર એવા કિસ્સાઓમાં કે જ્યાં આવી સજા અદાલતની અંતરાત્મા માટે આઘાતજનક હોવાનું જણાય છે.

૧૯.૪.આવા કિસ્સામાં પણ જ્યારે સજાને ગુનેગાર કર્મચારી સામે ઘડવામાં આવેલા આરોપોની પ્રકૃતિને આઘાતજનક રીતે અપ્રમાણસર તરીકે અલગ રાખવામાં આવે છે, ત્યારે કાર્યવાહીનો યોગ્ય માર્ગ એ છે કે દંડનો યોગ્ય આદેશ પસાર કરવાના નિર્દેશ સાથે આ બાબતને શિસ્ત અધિકારી અથવા અપીલ અધિકારીને પરત મોકલવી.આવા કેસમાં દંડ શું હોવો જોઈએ તે અંગે કોર્ટ પોતે આદેશ આપી શકતી નથી.

૧૯.૫.ઉપરના પરિચ્છેદ ૧૯.૪ માં જણાવેલા સિદ્ધાંતનો એકમાત્ર અપવાદ એવા કિસ્સાઓમાં હશે કે જ્યાં ગેરવર્તણૂકના આરોપો સમાન હોય અથવા વધુ ગંભીર આરોપો સાથે સહ-સજા લાદવામાં આવી હોય ત્યારે પણ અનુશાસનાત્મક સત્તા દ્વારા સહ-સજા આપવામાં આવે છે.આ સમાનતાના સિદ્ધાંત પર હશે જ્યારે તે જોવા મળે છે કે સંબંધિત કર્મચારી અને સહ-પ્રતિનિધિ સમાન રીતે મૂકવામાં આવે છે.જો કે, બંને વચ્ચે સંપૂર્ણ સમાનતા હોવી જોઈએ, માત્ર આરોપની પ્રકૃતિના સંદર્ભમાં જ નહીં પરંતુ બંને કિસ્સાઓમાં આરોપપત્રની સેવા પછીના અનુગામી વર્તનમાં

પણ.જો કો-ડેલિનક્વન્ટ આરોપો સ્વીકારે છે, અયોગ્ય માફી સાથે પસ્તાવો સૂચવે છે, તો તેને ઓછી સજા વાજબી ગણાશે."

26. તાત્કાલિક કેસની હકીકતોને ધ્યાનમાં રાખીને, ઉચ્ચ અદાલત, અમારા માનવામાં આવેલા અભિપ્રાયમાં, સજામાં દખલ કરવામાં ભૂલમાં પડી હતી, જે તેના સાબિત થયેલા ગેરવર્તણૂક માટે વિભાગીય અધિકારીઓ દ્વારા કાયદેસર રીતે લાદવામાં આવી શકે છે.ઉચ્ચ અદાલતે સત્તામંડળની પોતાની વિવેકબુદ્ધિને બદલવી ન જોઈએ.કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં કઈ સજા લાદવાની જરૂર હતી, તે એક એવી બાબત હતી જે સંપૂર્ણપણે સક્ષમ અધિકારીના અધિકારક્ષેત્રમાં આવતી હતી અને પ્રતિવાદી દ્વારા કરવામાં આવેલા ગેરવર્તણૂકની ગંભીરતાને ધ્યાનમાં લીધા વિના દંડના નિષ્કર્ષને અપ્રમાણસર હોવાનું નોંધતી વખતે ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલી દખલગીરી બેફામ રીતે કરવામાં આવી હતી, જે અક્ષમ્ય છે અને કાયદામાં ટકાઉ નથી.

27. અમે તારણ કાઢીએ તે પહેલાં, અમે અવલોકન કરવા માંગીએ છીએ કે જે કર્મચારીઓ સિવિલ સર્વિસીસમાં છે, તેમની શિસ્તની બાબતો તેમના સંબંધિત સેવાઓ (વર્ગીકરણ, નિયંત્રણ અને અપીલ) નિયમો દ્વારા સંચાલિત થાય છે અને ઉદાહરણ તરીકે, અમે સેન્ટ્રલ સિવિલ સર્વિસીસ (વર્ગીકરણ, નિયંત્રણ અને અપીલ) નિયમો, ૧૯૬૫ (ત્યારબાદ "નિયમો ૧૯૬૫" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ની નોંધ લઈએ છીએ.દંડની પ્રકૃતિ ભાગ V હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવી છે અને સેવામાંથી દૂર કરવા અને બરતરફી "મુખ્ય દંડ" ની શ્રેણીમાં છે.જો ગેરવર્તણૂક સાબિત થાય છે, તો ગેરવર્તણૂકની ગંભીરતા અને પ્રકૃતિને ધ્યાનમાં

રાખીને, સજા, એટલે કે, સેવામાંથી દૂર કરવી અથવા બરતરફી, સરકારી કર્મચારીને શિસ્તની તપાસ કર્યા પછી લાદવામાં આવી શકે છે, જો તેને દોષી ઠેરવવામાં આવે તો મોટા દંડ લાદવા માટે નિયમો ૧૯૬૫ ના ભાગ IV હેઠળ જોગવાઈ કરવામાં આવી છે અને આ સામાન્ય રીતે સમજી શકાય છે. નિયમો ૧૯૬૫ ની યોજના હેઠળ, સારા અને પૂરતા કારણોસર અને હવે પછી પૂરી પાડવામાં આવેલ દંડ સરકારી કર્મચારી પર લાદવામાં આવી શકે છે, એટલે કે:-

“નાના દંડ

((i) સેન્સર;

((૨).

(૩).

(આઈઆઈઆઈએ).

((iv) પગારવધારાને અટકાવવી;

મુખ્ય દંડ:

(વી).

(વી).

(vii) ફરજિયાત નિવૃત્તિ;

(viii) સેવામાંથી દૂર કરવું, જે સરકાર હેઠળ ભાવિ રોજગાર માટે

ગેરલાયક ઠેરવશે નહીં;

(ix) સેવામાંથી બરતરફી જે સામાન્ય રીતે સરકાર હેઠળ ભાવિ નોકરી

માટે ગેરલાયક ઠેરવવામાં આવશે.

....”

28. તાત્કાલિક કિસ્સામાં, દળના સભ્યોની નાની સજાઓ માટેની શિસ્તની બાબતો અધિનિયમ ૧૯૪૯ની કલમ ૧૧ હેઠળ સંચાલિત કરવામાં આવી રહી છે અને જો વધુ ઘોર અપરાધ/ઓછા ઘોર અપરાધની કોઈ પણ પ્રકૃતિ આચરવામાં આવે છે, જો તે સાબિત થાય છે, તો દળના સભ્યને અધિનિયમ ૧૯૪૯ની કલમ ૯ અને કલમ ૧૦ હેઠળ નિર્દિષ્ટ મુદત માટે કેદની સજા કરવામાં આવશે અને તે જ સમયે, બરતરફી અને સેવામાંથી દૂર કરવાને અધિનિયમ ૧૯૪૯ની કલમ ૧૧ (૧) માં પ્રતિબિંબિત થતી નાની સજાઓ ગણવામાં આવી રહી છે. જો આરોપ સાબિત થતો જોવા મળે, તો સક્ષમ અધિકારી ૧૯૪૯ના અધિનિયમની કલમ ૧૧ (૧) ની કલમ (ડી) અને (ઈ) હેઠળ દર્શાવ્યા મુજબ, દળના સભ્યને, જેને તે અવજ્ઞા, ઉપેક્ષા અથવા ફરજ, અથવા કોઈ ફરજ નિભાવવામાં માફી અથવા ક્વાર્ટર-ગાર્ડમાં કેદ અથવા દૂર કરવા સાથે અન્ય ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત માને છે, તેને કોઈપણ એક અથવા વધુ સજાના બદલામાં અથવા તેના બદલે સસ્પેન્શન અથવા બરતરફ કરી શકે છે.

29. ૧૯૪૯ના અધિનિયમની યોજના કે જેનો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો છે તેની દિલ્લી ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા સંપૂર્ણપણે અવગણના કરવામાં આવી હતી અને સરકારી કર્મચારીના ગેરવર્તણૂકની તપાસના ધોરણોને ધ્યાનમાં રાખીને, સજાના પ્રમાણમાં દખલ કરવામાં આવી છે જે શિસ્ત દળના સભ્યને લાગુ પડતી નથી અને અમારા વિચારમાં, તાત્કાલિક કેસમાં સજાને બદલવામાં ઉચ્ચ

અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલી દખલગીરી બિનટકાઉ છે અને તેને રદ કરવામાં આવે તે યોગ્ય છે.

30. પરિણામે, અપીલ સફળ થાય છે અને તેને મંજૂરી આપવામાં આવે છે. દિલ્લી હાઈકોર્ટના ૧૧/૦૨/૨૦૧૬ તારીખના વિવાદિત ચુકાદાને રદ કરવામાં આવે છે અને રદ કરવામાં આવે છે. કોઈ ખર્ચ નહીં.

31. બાકી અરજીઓ, જો કોઈ હોય તો, તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.